

men det är den gudaborna övermänniskan, hos vilken
gudsbelätet tydligast framträdde, som under timmar an
den högste inspiration, den mest jublande skaparglädji
åstadkommit detta. - I sådant sällskap bliva timmar,
na sekunder eller rättare sagt: ~~tiden~~ man har ingen för-
nimmeser av tiden, man står ansikte mot ansikte med
srigheten..... Och just härifrån kunna dessa
renässansens söner fångela i århundraden. Aldrig kunna
de ~~bliva~~ bliva gamla, orblekte. De hava uppväxt,
medan renässansens brusande liv väckte människorna
ur deras dårighet. Tongen stället och vila det guder
måser och brusar överallt, livet tar ut sin rätt. Skulle
kunna väl då de, inom vilkas bröst detta liv sjuder
alla hetast, vilka känna hela världens känslor, tänka
allas tankar, bliva annat än den evige ungdomens för-
kämpar, utkånnde omga gudar, nedslagna från sitt
strålande Olympus.

Utkånnde tankar märle väl genomströmma varje
lyskans qvinstling, som nått detta efterlångtade mål. Kom
Man vad skola väl de känna, som hela ritt liv längtat
och längtat, men aldrig nått denna evige stad. Vilka
kvad, vilken mängd av försjullda tårar!

Mången förefaller det kanske barnsligt att
så längta till denna stad en stad som alla andra.
Men vad kan man väl göra? Denna längtan är oänd.
Ständlig förnuftets övertalningar hjälpa här ^{alla rika} ingenting.
Och längtan till Rom, den kan ju inte vara något barnsligt,
ty har man sett det här ens, liv säkert blivit dubbelt
rikare. Om det finns någon, som ställer sig skeptisk be-
träffande det så smånhan säga i betraktande, att t. o. m.
dubbel bekräftade, att man på intet villkor velat und-
vara sin resa till Rom, skunn den beredde honom visse
svårigheter såsom att krypa på knäna upp för branta
trappor m. m. Svårigheter och ledsambiter kunna ju
alla rika ut för, men vad gör det? Dess intressantare
blir resan - åtminstone då man efteråt tänker på den-
samma. ~~Blott sivan är god, så är allting gott.~~

3. 12 1915.

Vi behöva detta märkbara „livsens vatten“ som verkligt
släcker törsten. Äng vi blott vårt förenings, vårt vildans
jordiska källvatten, så är det snart ute med oss. Vi
behörkar en en mättat först. Vi dricka. Vi dricka glas
efter glas. Ingen hindring eller dricka vi, dricka många
glas. Men ätes & ätes intalles sig denna angående hälsa.
Vi meze stas stinn som en fonna. Men vi dricka
Bakken spännes så att vi måste lägga oss på ryggen för
att hålla ut. Endast de o. de höj vi hundar
för att hålla i oss ett glas. Sedan komma pligorna,
pinande, kallekrattande pligos. Sten har väkat & ordning
i magen, som stas stinn av vatten, & intet avslapp har.
Men kan vi mera fungera. Målsmåttninga upphör. Allt
den dasta skinnheten pressas lungor och hjärta. Vi få
vi mera luft. Det är den stora andnings stadium.

I detta stadium ser de människan i vår tid.
Ovrigt ligger hon där i sin mörka kammar på den mjuka
soffan, flundrande efter luft så att ryggen vilja bränna ut
ser det blåaktiga ansiktet. Stinn stas magen, upplöst av
retandels vatten, Doulest pligor kan den, men intet smätta.

Så där satt jag ~~ibland~~ om kvällen
 larna i min skrubbe i köket och försäkte lösa
 spinkens gåta. Mina böcker ~~stod~~ <sup>- i blå omställnings-
 ordentligt uppstaplade framför mig ~~stod~~ ^{stod}</sup>
~~stod~~ på det lilla bordet med den blom-
 miga varduken. Mitt pensum för morgondagen var
 undanflykt, läkarna inskrivna, räkneuppgifterna
 lösta, uppsatserna skrivna. På hyllan stod väckars-
 klockan och tickade ordentligt, ~~en~~ oförtrutet; bredvid
 hyllan läseordningen, pyssligt utskrivna - Matematik,
 historia, Geografi - och ordentligt fastnitad ^{i vägen} med
 fyra stift, en i varje hörn. Världen var väl till-
 rättalagd, universum i ordning, livet snyggt och
 överkänsligt uppställt ~~i ett fack~~ enligt fack och hjörn-
 eller - men något var i alla fall i djup ord-
 ning och oräddhet. ^{En} (Vega Maria Eleonora - en
^{tyffällig sammansättning av smått}
~~högglamant~~ heterogena element - en
 dunkel oräddhet och förvirring, tvärs igenom en
~~matta~~ mattsvart pupill i en okänt öga, mot sitt
 värens hemlöshets fulla oräddhet. ~~En~~

I rummet intill satt herr Dyster, tidigare
 min pappa och min lektema, nu en främmande
 herre med gundersam min och fruktig rygg, fördjupad i

Samtal med Stalin

Man skulle kunna att det samtal som utspäns sig mellan Stalin och medlemmar av den finska kulturdelegationen vid audiensen den 3 oktober skulle bli känt och omdiskuterat i så vida kulturkretsar som möjligt. Här finns verkligen något positivt och fruktbart för kulturdebatten att ta fasta på och för enskilda kritiklystna eller tvöhögarna att begrunda. Och så har man faktiskt, när man läst referatet, en känsla av att själv ha mött Stalin och fått fått på ~~xxxxxxx~~ något väsentligt i hans personlighet.

~~xxxxxxx~~

Det är ju det egendomliga med Stalin att hur mycket man än läser om honom tycker man ändå till sist att det väsentliga måste ha blivit osagt. Som gestalt framträder han all tid med stor tyngd och plasticitet även vid de flyktigaste möten, men samtidigt har man ett intryck av att han liksom omhärver sig med ett moln av anonymitet som inga än så närgångna frågor förmoder skingra. Hur noggrant frågorna och svaren än refererats och hur detaljerat ~~xxx~~ audiensens förlopp än skildrats blir det till sist en fråga man har på läpparna när han är tryckt besökarens hand och dragit sig tillbaka: Vem var han? Det är denna egendomliga ~~anonymitet~~ personliga anonymitet som på västerländska sinnen gör intryck av gåtfullhet. Det är den som skapat legenden om den ryska sfinxen. Men det är också den som ~~gjort~~ gjort att ingen västerländsk besökare kunnat undgå att förnimma den odefinierbara utstrålningen av storhet kring denna människa.

~~xxxxxxx~~

Även vid samtalet med den finska kulturdelegationen framträder Stalins gestalt med plastisk påtaglighet

Det är svårt att säga vad det beror på - för i och för sig är det ju ingenting märkvärdigt som händer - men faktum är att den finska delegationens möte med Stalin, sådant det refererats i tidningspressen, förmedlar en sällsynt konkret och levande bild av hans personlighet. Men tycker sig för en gångs skull se anonymitetens moln skingra sig

EDITH SÖDERGRANS BREV TILL HAGAR OLSSON.

Föredrag av Hagar Olsson.

Jag har tänkt berätta litet om den dramatiska upptakten till brevväxlingen mellan Edith Södergran och mig och vår vänskap. Det hela började med den berömda insändaren som Edith skrev i anledning av att hennes andra bok Septemberlyran kommit ut. Det var en medveten modern människa, självständig, genial, och därtill präglad av en världsstads öppna och ogenerade intellektuella debattvanor, som plötsligt framträdde i en efterbliven provinsieell kulturmiljö. Hon var angelägen att man skulle förstå att det låg ett svalg mellan hennes första diktsamling och den nya. "Vad som gör många av dessa dikter dyrbara är att de stamma från en individ av en ny art", skrev hon bl.a. Hon möttes av ett hänskratt som i de mest vulgära tongångar ekade emot henne runt i spalterna. Själv var jag förbittrad på den okända författarinnan för att hon som jag tyckte fördärvat sin egen och den nya diktens sak med dylika uttalanden, och när jag anmälde boken tog jag henne minsann ordentligt i upptuktelse. Vad gjorde Edith? Jo, hon skrev ett brev till mig, redogjorde för sina motiv och - vem skulle ha kunnat tro det - bifogade en ny insändare! Och vidare: hon räckte mig handen och bjöd mig vänskap. Hon hade läst mina artiklar - jag hade för bara några månader sedan börjat som litteraturkritiker - och såg i mig en själsfrände. Jag kan inte säga vad jag kände när jag fick brevet. Jag var ju också mycket ensam i min omgivning. Och här talades om "vänskapens högsta form". Här frågades: "Kan vi umgås gudomligt med varandra,

Sibelius

Fästän jag för tillfället på grund av ohälsa saknar kraften att
den kraft som skulle behövas för att på rätt sätt formulera ett inlägg i de-
batten om Sibeliusmonumentet

Låt oss nu för ett ögonblick glömma att det är en debatt som på-
går, att folk har olika åsikter om hur ett monument skall se ut, att riktnin-
gar av skilda slag gör sig gällande inom konsten och så vidare, och i stället
tänka på Sibelius. När jag tänker på honom ser jag för mig bilderna av den unga Sibelius, ett ansikte, ett hu-
vud som i sin form och sitt uttryck på ett nästan chockartat sätt förmed-
lar intrycket av genial kraft och som redan tycks utstråla hela den kommande gärningens ljus över världen. Har man ett sådant ansikte
att tillgå, varför skulle man förbigå det